

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

**Оперативно-тактичний факультет
Кафедра військово-соціального та психологічного забезпечення**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри
д.н.держ.упр., професор
підполковник С.В.Белай
30 серпня 2019 р.

СИЛАБУС

**«Основи морально-психологічного забезпечення діяльності
формувань Національної гвардії України»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ магістерській (другий)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека
державного кордону»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 251 «Державна безпека»

253 «Військове управління (за видами збройних сил)»

254 «Всебічне забезпечення»

Розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри №
Протокол від 30 серпня 2019 р.
№ 1.

Харків 2019

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Товма Микола Іванович
Наукова ступінь	к.психол.н
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри №3
Місце роботи	НАНГУ
Адреса кафедри	Харків, пл. Захисників України, 2
Контакти	0679909999
E-mail	mykola.tov.kot@gmail.com
Консультації	
Час	14.30 -16.00
Місце	каф.3, каб.1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	Цикл загальної підготовки	
Блоків змістових модулів – 1	Спеціальність: 251 Державна безпека 253 Військове управління (за видами збройних сил) 254 Всебічне забезпечення	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - 1		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	1-2-й
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		26 год.	16 год.
		Групові вправи	
		10 год.	2 год.
		Семінари	
		14 год.	- год.
		Практичні заняття	
		4 год.	- год.
		Самостійна робота	
		36 год.	72 год.
		Вид контролю: залік з оцінкою	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 54/36
для заочної форми навчання – 18/72

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни: комплекс якостей особистості військовослужбовця, морально-психологічний стан особового складу та соціально-психологічний клімат у військових колективах, організація цивільно-військового співробітництва.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами: «Морально-психологічне забезпечення дій формувань Національної гвардії України».

Мета засвоєння дисципліни. формування знань слухачів щодо організації і здійснення морально-психологічного забезпечення у військових частинах та з'єднаннях Національної гвардії України у звичайних і надзвичайних умовах та умовах воєнного стану, формування умінь організації морально-психологічного забезпечення виконання службово-бойових завдань за призначенням.

Компетентності, які формує дисципліна: ЗК-1,2,4,5; ПК-4,6,8.

Зміст дисципліни.

Сутність поняття "морально-психологічне забезпечення" та теоретичне підґрунтя реалізації цього виду забезпечення. Завдання морально-психологічного забезпечення в системі всебічного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України. Характеристика змісту морально-психологічного забезпечення дій формувань Національної гвардії. Теоретичні основи морально-психологічного забезпечення.

Вимоги керівних документів щодо організації та здійснення морально-психологічного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України.

Історичний досвід та сучасний стан морально-психологічного забезпечення збройних конфліктів, локальних війн і контртерористичних операцій. Методичні основи здійснення ефективного комплексного впливу на морально-психологічний стан особового складу.

Завдання інформаційно-пропагандистського забезпечення виконання службово-бойових завдань та вимоги керівних документів щодо його організації і здійснення. Характеристика елементів системи інформаційно-пропагандистського забезпечення виконання СБЗ формуваннями Національної гвардії України та умови забезпечення її ефективності.

Завдання військово-соціальної роботи та вимоги керівних документів щодо її організації і здійснення у військових частинах Національної гвардії України. Основні методи, форми та заходи військово-соціальної роботи щодо формування та підтримання високого рівня морально-психологічного стану особового складу військових частин НГУ.

Основні методи та форми культурно-просвітницької роботи при здійсненні морально-психологічного забезпечення виконання СБЗ військовими частинами НГУ. Сутність і зміст душпастирської роботи у частині (міжнародний досвід). Вимоги командувача Національної гвардії України щодо організації взаємодії з релігійними організаціями. Діяльність посадових осіб з питань СВД(К) та

органів військового управління щодо задоволення релігійних потреб. Структура та функції служби військового духовенства (капеланської служби). Основні завдання та напрямки діяльності посадових осіб з питань СВД(К).

Цивільно-військове співробітництво як вид оперативного забезпечення військ (сил). Цивільно-військове співробітництво та управління кризам. Керівні документи з цивільно-військового співробітництва. Обов'язки посадових осіб з питань цивільно-військового співробітництва. Планування роботи підрозділів цивільно-військового співробітництва на різних етапах проведення операції. Взаємодія з міжнародними, державними та недержавними структурами. Типова структура секції цивільно-військового співробітництва. Система підготовки з цивільно-військового співробітництва у Збройних силах України та Національній гвардії України. Аналітична діяльність цивільно-військового співробітництва. Цивільно-військове співробітництво під час проведення миротворчих операцій.

Моніторинг суспільно-політичної обстановки та взаємовідносин між населенням та військовослужбовцями НГУ у районі виконання службово-бойового завдання. Організація взаємодії з міжнародними, урядовими та неурядовими організаціями. Визначення напрямів цивільно-військового співробітництва при виконанні службово-бойових завдань НГУ.

Завдання психологічного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України. Характеристика складових психологічного забезпечення діяльності формувань Національної гвардії.

Мета, завдання та види психологічної підготовки особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ. Система психологічної підготовки особового складу у військових частинах НГУ та її ефективність. Організаційні форми психологічної підготовки особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ. Характеристика компонентів психологічної підготовленості військовослужбовця до службово-бойової діяльності. Оцінювання рівня психологічної підготовленості особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ за призначенням. Види, завдання та зміст психологічної допомоги особовому складу підрозділів та частин гвардії.

Організація психологічної допомоги військовослужбовцям у частинах НГУ. Характеристика екстремальних умов діяльності та наслідків екстремальних впливів на особовий склад. Сутність та зміст психологічної допомоги військовослужбовцям при виникненні порушень психічної діяльності.

Характеристика первинної психологічної допомоги особовому складу у екстремальних ситуаціях.

Психологічна підтримка та психологічна реабілітація військовослужбовців в ході виконання службово-бойових завдань. Соціально-психологічна реадаптація комбатантів.

Бойові документи морально-психологічного забезпечення приведення військової частини у бойову готовність та готовність за надзвичайних ситуацій.

Бойові документи морально-психологічного забезпечення, які розробляються при виконанні службово-бойових завдань. Здійснення територіальної оборони в державі. Завдання НГУ у територіальній обороні.

Основні завдання морально-психологічного забезпечення дій Національної гвардії України у системі територіальної оборони. Сутність, зміст, структура суспільно-політичної обстановки, її оцінювання та прогнозування. Рівні складності та змінюваності суспільно-політичної обстановки, зміст й завдання її оцінювання та прогнозування. Методика оцінювання та прогнозування рівнів складності та змінюваності суспільно-політичної обстановки для прийняття рішення на службово-бойові дії. Виявлення психічних станів військовослужбовців в умовах військової діяльності та управління ними. Оцінювання та прогнозування морально-психологічного стану підрозділів і військових частин. Класифікація, загальна структура, основні форми і методи діяльності органів психологічних операцій. Організація протидії інформаційно-психологічному впливу противника на особовий склад.

Морально-психологічне забезпечення діяльності формувань Національної гвардії України при підготовці до операції. Морально-психологічне забезпечення діяльності формувань Національної гвардії України при проведенні операції.

Знання, вміння, навички, які слухачі отримують в результаті вивчення дисципліни.

Випускник магістратури повинен:

Знати: сутність, зміст, завдання, систему, принципи, методи, форми та засоби морально-психологічного забезпечення службово-бойової діяльності частин та з'єднань НГУ; організацію цивільно-військового співробітництва, організацію та здійснення морально-психологічного забезпечення бойової, мобілізаційної готовності, навчання, службово-бойової діяльності та бойового застосування частин та з'єднань НГУ; психологічне забезпечення службово-бойової діяльності формувань Національної гвардії.

Уміти: організовувати морально-психологічне забезпечення бойової, мобілізаційної готовності, навчання, службово-бойової діяльності та бойового застосування частин та з'єднань НГУ; здійснювати планування, організацію та проведення основних заходів морально-психологічного забезпечення, виконання завдань за призначенням частинами та з'єднаннями НГУ; оцінювати, прогнозувати та підтримувати належний рівень морально-психологічного стану особового складу частин та з'єднань НГУ, організовувати цивільно-військове співробітництво в інтересах виконання службово-бойових завдань Національною гвардією України.

Форма підсумкового контролю: залік з оцінкою.

3. Зміст навчальної дисципліни.

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОНП підготовки офіцерів другого

(магістерського) рівня в галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» за спеціальністю 251 «Державна безпека», 253 «Військове управління (за видами збройних сил)», 254 «Всебічне забезпечення» (див. Табл. 1).

Перелік змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Зміст та завдання морально-психологічного забезпечення дій формувань Національної гвардії України

Змістовий модуль 2. Цивільно-військове співробітництво в інтересах виконання службово-бойових завдань Національною гвардією України.

Змістовий модуль 3. Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України.

Змістовий модуль 4. Бойові документи морально-психологічного забезпечення виконання службово-бойових завдань та організаційно-методичні аспекти їх розроблення та реалізації.

Основними видами навчальних занять з даної дисципліни є лекції, семінарські, практичні заняття і групові заняття.

Виконання індивідуального науково-дослідного завдання полягає у самостійному відпрацюванні контрольної роботи, реферату за напрямом: «Основи морально-психологічним забезпеченням діяльності формувань Національної гвардії України» з визначенням актуальності, мети, об'єкта, предмета, завдань дослідження. Розкриття сутності, змісту та наукових результатів дослідження, які прогножуються.

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни.

Орієнт овна дата	Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин													
		денна форма						Завдан ня для самості йної роботи	заочна форма						Завдан ня для самост йної роботи
		усьо го	у тому числі						усьо го	у тому числі					
			л	п	с.	гв	с.р.			л	п	с	гв	с.р.	
	1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12	13	
	Блок змістовних модулів1. Основи морально-психологічного забезпечення діяльності формувань Національної гвардії України.														
Очна - верес- жовт.	Змістовий модуль 1. Зміст та завдання морально-психологічного забезпеченням дій формувань Національної гвардії України														
	Заняття 1. (лекція) Сутність, завдання та зміст морально-психологічного забезпечення службово-бойової діяльності частин (з'єднань) Національної гвардії України. 1. Сутність поняття "морально-психологічне забезпечення" та теоретичне підґрунтя реалізації цього виду забезпечення. 2. Завдання морально-психологічного забезпечення в системі всебічного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України. 3. Характеристика змісту морально-психологічного	2	2						3	2				1	

	забезпечення дій формувань Національної гвардії.													
	Самостійне вивчення: 1. Сутність поняття морально-психологічне забезпечення дій військ. 2. Складові морально-психологічного забезпечення. 3. Мета морально-психологічне забезпечення дій військ. 4. Фактори, які впливають на характер морально-психологічне забезпечення дій військ. 5. Основні завдання морально-психологічне забезпечення дій військ.	2				2	1.стор. 3-21; 5.стор. 5 – 28; 6. стор. 1-25; 8,9,12							1.стор. 3-21; 5.стор. 5 – 28; 6. стор. 1-25; 8,9,12
	Заняття 2. (семінар) Теоретичні, організаційні та методичні основи морально-психологічного забезпечення дій формувань Національної гвардії України 1. Теоретичні основи морально-психологічного забезпечення. 2. Вимоги керівних документів щодо організації та здійснення морально-психологічного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України. 3. Історичний досвід та сучасний стан морально-психологічного	3			2	1		2					2	

	забезпечення збройних конфліктів, локальних війн і контртерористичних операцій. 4. Методичні основи здійснення ефективного комплексного впливу на морально-психологічний стан особового складу.													
	Заняття.3. (групове заняття) Інформаційно-пропагандистське забезпечення виконання СБЗ формуваннями Національної гвардії України. 1. Завдання інформаційно-пропагандистського забезпечення виконання службово-бойових завдань та вимоги керівних документів щодо його організації і здійснення. 2. Характеристика елементів системи інформаційно-пропагандистського забезпечення виконання СБЗ формуваннями Національної гвардії України та умови забезпечення її ефективності.	3				2	1		4				4	
	Заняття 4. (групове заняття) Військово-соціальна робота у військових частинах Національної гвардії України. 1. Завдання військово-соціальної	3				2	1		4				4	

	<p>роботи та вимоги керівних документів щодо її організації і здійснення у військових частинах Національної гвардії України.</p> <p>2. Основні методи, форми та заходи військово-соціальної роботи щодо формування та підтримання високого рівня морально-психологічного стану особового складу військових частин НГУ.</p>													
	<p>Заняття 5. (групове заняття) Культурно-просвітницька робота у військових частинах Національної гвардії України.</p> <p>1. Завдання культурно-просвітницької роботи та вимоги керівних документів щодо її організації і здійснення у військових частинах Національної гвардії України.</p> <p>2. Основні методи та форми культурно-просвітницької роботи при здійсненні морально-психологічного забезпечення виконання СБЗ військовими частинами НГУ.</p>	3				2	1		4				4	
	<p>Заняття 6. (лекція) Напрями діяльності військового духовенства (капеланської служби) в формуваннях НГУ.</p> <p>1. Сутність і зміст</p>	4	2				2		4				4	

	душпастирської роботи у частині (міжнародний досвід). 2. Вимоги командувача Національної гвардії України щодо організації взаємодії з релігійними організаціями.													
	Заняття 7. (семінар) Призначення, головні завдання, порядок діяльності, взаємодію, права і обов'язки посадових осіб Національної гвардії України з питань служби військового духовенства (капеланства). 1. Діяльність посадових осіб з питань СВД(К) та органів військового управління щодо задоволення релігійних потреб. 2. Структура та функції служби військового духовенства (капеланської служби). 3. Основні завдання та напрямки діяльності посадових осіб з питань СВД(К). 4. Модульний контроль	2			2									
	Самостійне вивчення: 1. Сутність поняття душпастирська робота. 2. Складові душпастирської роботи. 3. Мета душпастирської роботи у частині НГУ.	1				1	5.стор. 28 – 32; 9,10,15, 19	4					4	5.стор. 28 – 32; 9,10,15, 19

	4. Вимоги командувача Національної гвардії України щодо організації взаємодії з релігійними.														
	Разом за змістовим модулем 1	23	4		4	6	9	19	4				17	23	4
Очна – листоп	Змістовий модуль 2. Цивільно-військове співробітництво в інтересах виконання службово-бойових завдань Національною гвардією України														
	Заняття 1. (лекція) Цивільно-військове співробітництво за стандартами НАТО. 1.Цивільно-військове співробітництво як вид оперативного забезпечення військ (сил) 2. Цивільно-військове співробітництво та управління кризами 3. Керівні документи з цивільно-військового співробітництва.	4	2				2		2					2	
	Самостійне вивчення: 1. Сутність поняття цивільно-військове співробітництво. 2. Складові цивільно-військового співробітництва. 3. Мета цивільно-військового співробітництва. 4. Керівні документи з цивільно-військового співробітництва.							5.стор. 32 – 39; 9,10,18							5.стор. 32 – 39; 9,10,18
	Заняття 2. (семінар) Цивільно-військове співробітництво на різних етапах проведення операції. 1. Керівні документи з цивільно-	3			2		1	4	2					2	

	військового співробітництва. 2. Обов'язки посадових осіб з питань цивільно-військового співробітництва. 3. Планування роботи підрозділів цивільно-військового співробітництва на різних етапах проведення операції. 4. Взаємодія з міжнародними, державними та недержавними структурами													
	Заняття 3. (лекція) Структура органів управління цивільно-військового співробітництва за стандартами НАТО. Обов'язки посадових осіб цивільно-військового співробітництва. 1. Типова структура секції цивільно-військового співробітництва. 2. Обов'язки посадових осіб підрозділу цивільно-військового співробітництва. 3. Цивільно-військове співробітництво у процесі планування.	4	2			2		2					2	
	Заняття 4. (семінар) Оцінка цивільного сектору підрозділом цивільно-військового співробітництва (за стандартами НАТО).	3			2	1		4	2				2	

	1. Концепція системи доповідей та моніторингу. 2. Оцінка цивільного сектору. 3. Брифінг командування. 4. Взаємодія з міжнародними, урядовими та неурядовими організаціями.													
	Самостійне вивчення: 1. Сутність поняття цивільно-військове співробітництво. 2. Типова структура секції цивільно-військового співробітництва 3. Мета цивільно-військового співробітництва. 4. Керівні документи з цивільно-військового співробітництва. 5. Обов'язки посадових осіб підрозділу цивільно-військового співробітництва.						5. стор. 32 – 39; 9,10,18							5. стор. 32 – 39; 9,10,18
	Заняття 5. (лекція) Цивільно-військове співробітництво у Збройних силах України та Національній гвардії. 1. Система підготовки з цивільно-військового співробітництва у Збройних силах України та Національній гвардії України. 2 Аналітична діяльність цивільно-військового співробітництва. 3. Цивільно-військове	4	2				2		4	2				2

	співробітництво під час проведення миротворчих операцій.													
	Самостійне вивчення: 1. Сутність поняття система цивільно-військового співробітництва. 2. Складові цивільно-військового співробітництва. 3. Система підготовки у Збройних силах країн НАТО. 4. Цивільно-військове співробітництво під час проведення миротворчих операцій.						5.стор. 32 – 39; 9,10,18							5.стор. 32 – 39; 9,10,18
	Заняття 6. (семінар) Досвід провідних країн світу в застосуванні підрозділів з питань цивільно-військового співробітництва. 1. США та Канада. 2. Аналітична діяльність цивільно-військового співробітництва. 3. Система підготовки у Збройних сил країн НАТО. 4. Модульний контроль.	4			2		2		2				2	
	Заняття 7. (Практичне заняття) Організація цивільно-військового співробітництва при виконанні службово-бойових завдань у Національній гвардії України.	4		2			2		4	2			2	

	<p>1.Моніторинг суспільно-політичної обстановки та взаємовідносин між населенням та військовослужбовцями НГУ у районі виконання службово-бойового завдання.</p> <p>2. Організація взаємодії з міжнародними, урядовими та неурядовими організаціями.</p> <p>3. Визначення напрямів цивільно-військового співробітництва при виконанні службово-бойових завдань НГУ.</p> <p>4. Планування цивільно-військового співробітництва при виконанні службово-бойових завдань НГУ.</p> <p>5. Підготувати доповіді та брифінг командування щодо організації цивільно-військового співробітництва при виконанні службово-бойових завдань військовою частиною (з'єднанням) НГУ.</p>														
	Разом за змістовим модулем 2	26	6	2	6		12		20	6				14	
Очна – груд	Змістовий модуль 3. Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України														
	<p>Заняття 1. (лекція) Зміст психологічного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України.</p> <p>1. Завдання психологічного забезпечення службово-бойової</p>	3	2				1		3	2				1	

	діяльності Національної гвардії України. 2. Характеристика складових психологічного забезпечення діяльності формувань Національної гвардії.													
	Самостійне вивчення: 1. Сутність завдання психологічного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України. 2. Характеристика складових психологічного забезпечення.							5.стор. 39 – 52; 12,13,15						5.стор. 39 – 52; 12,13,15
	Заняття 2. (семінар) Організація та здійснення психологічного забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів і частин Національної гвардії України. 1.Завдання психологічного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України. 1. Характеристика складових психологічного забезпечення діяльності формувань Національної гвардії. 2. Модульний контроль.	3			2		1		2				2	
	Заняття 3. (лекція) Психологічна підготовка особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ.	3	2				1		3				3	

1. Мета, завдання та види психологічної підготовки особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ. 2. Система психологічної підготовки особового складу у військових частинах НГУ та її ефективність.														
Самостійне вивчення: 1. Мета психологічної підготовки особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ. 2. Завдання психологічної підготовки особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ 3. Види психологічної підготовки особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ 4. Система психологічної підготовки особового складу у військових частинах НГУ та її ефективність.	4					4	5.стор. 39 – 52; 12,13,15						16	5.стор. 39 – 52; 12,13,15
Заняття 4. (групове заняття) Зміст, організаційні та методичні аспекти формування психологічної підготовленості особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ за призначенням.	3				2	1		2					2	

1. Організаційні форми психологічної підготовки особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ. 2. Характеристика компонентів психологічної підготовленості військовослужбовця до службово-бойової діяльності. 3. Оцінювання рівня психологічної підготовленості особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ за призначенням.														
Заняття 5. (лекція) Сутність, зміст та організація психологічної допомоги військовослужбовцям. 1. Види, завдання та зміст психологічної допомоги особовому складу підрозділів та частин гвардії. 2. Організація психологічної допомоги військовослужбовцям у частинах НГУ.	3	2				1		3	2				1	
Самостійне вивчення: 1. Види психологічної допомоги особовому складу підрозділів та частин гвардії. 2. Завдання психологічної допомоги особовому складу підрозділів та частин гвардії. 3. Зміст психологічної допомоги особовому складу підрозділів та							5.стор. 39 – 52; 8,9,11- 13,15							5.стор. 39 – 52; 8,9,11- 13,15

	частин гвардії 4. Організація психологічної допомоги військовослужбовцям у частинах НГУ.													
	Заняття 6. (групове заняття) Психологічна допомога особовому складу у екстремальних умовах службово-бойової діяльності. 1. Характеристика екстремальних умов діяльності та наслідків екстремальних впливів на особовий склад. 2. Сутність та зміст психологічної допомоги військовослужбовцям при виникненні порушень психічної діяльності. 3. Характеристика первинної психологічної допомоги особовому складу у екстремальних ситуаціях. 4. Психологічна підтримка та психологічна реабілітація військовослужбовців в ході виконання службово-бойових завдань. 5. Соціально-психологічна реадаптація комбатантів.	3				2	1							
	Разом за змістовим модулем 3	18	6		2	4	6		15	4				11
	Контрольна робота у міжзборовий період (за запропонованою тематикою)								8					8

Очна-січень, лютий	Змістовий модуль 4. Бойові документи морально-психологічного забезпечення виконання службово-бойових завдань та організаційно-методичні аспекти їх розроблення та реалізації.													
	Заняття 1. (лекція) Бойові документи морально-психологічного забезпечення виконання службово-бойових завдань Національною гвардією України. 1. Бойові документи морально-психологічного забезпечення приведення військової частини у бойову готовність та готовність за надзвичайних ситуацій. 2. Бойові документи морально-психологічного забезпечення, які розробляються при виконанні службово-бойових завдань.	3	2				1		4	2			2	
	Самостійне вивчення: 1. Сутність бойових документів морально-психологічного забезпечення. 2. Бойові документи морально-психологічного забезпечення які розробляються при виконанні службово-бойових завдань.							1; 3; 4; 5. стор. 74-93, 14; 17						1; 3; 4; 5. стор. 74-93, 14; 17
	Заняття 2.(лекція) Організація морально-психологічного забезпечення участі Національної гвардії України у територіальній обороні (Таємно). 1. Здійснення територіальної	3	2				1		12		2		10	

	оборони в державі. Завдання НГУ у територіальній обороні. 2.Основні завдання морально-психологічного забезпечення дій Національної гвардії України у системі територіальної оборони.													
	Самостійне вивчення: 1. Структура плану морально-психологічного забезпечення участі у територіальній обороні в зоні відповідальності оперативно-територіальних об'єднаннях НГУ. 2)Морально-психологічне забезпечення дій НГУ в ході ведення територіальної оборони						1; 3; 4; 5. стор. 93-99, 14; 17							1; 3; 4; 5.стор. 93-99, 14; 17
	Заняття 3. (лекція) Оцінювання суспільно-політичної обстановки у районі виконання службово-бойових завдань формуваннями Національної гвардії. 1.Сутність, зміст, структура суспільно-політичної обстановки, її оцінювання та прогнозування. 2. Рівні складності та змінюваності суспільно-політичної обстановки, зміст й завдання її оцінювання та прогнозування. 3.Методика оцінювання та прогнозування рівнів складності	3	2				1		3	2				1

	та змінюваності суспільно-політичної обстановки для прийняття рішення на службово-бойові дії.													
	Самостійне вивчення: 1. Сутність поняття суспільно-політичної обстановки у районі виконання службово-бойових завдань формуваннями Національної гвардії. 2. Потреб та існуючі підходи до оцінювання та прогнозування суспільно-політичної обстановки під час службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку України 3. Сутність зміст і завдання оцінювання та прогнозування суспільно-політичної обстановки для прийняття рішення на силові дії з припинення заворушень						1; 3; 4; 5. стор. 109- 118; 11; 14; 15; 17							1; 3; 4; 5. стор. 109- 118; 11; 14; 15; 17
	Заняття 4. (лекція) Сутність та зміст оцінювання морально-психологічного стану особового складу підрозділів і військових частин Національної гвардії 1. Виявлення психічних станів військовослужбовців в умовах військової діяльності та управління ними. 2. Оцінювання та прогнозування морально-психологічного стану	3	2				1			3				3

	підрозділів і військових частин. 3. Виявлення психічних станів військовослужбовців в умовах військової діяльності та управління ними.													
	Самостійне вивчення: 1. Сутність поняття морально-психологічного стану особового складу підрозділів і військових частин Національної гвардії. 2. Оцінювання та прогнозування морально-психологічного стану підрозділів і військових частин.						1; 3; 4; 5. стор. 109- 118, 14; 17							1; 3; 4; 5.стор. 109- 118, 14; 17
	Заняття 5. (лекція) Протидія негативному інформаційно-психологічному впливу противника на особовий склад. 1. Класифікація, загальна структура, основні форми і методи діяльності органів психологічних операцій. 2. Організація протидії інформаційно-психологічному впливу противника на особовий склад.	3	2			1			3				3	
	Самостійне вивчення: 1. Сутність поняття протидія негативному інформаційно-психологічному впливу. 2. Класифікація, діяльності органів психологічних операцій 3. Загальна структура діяльності						1; 3; 4; 5. стор. 120- 131; 11; 14; 15; 17							1; 3; 4; 5.стор. 120- 131; 11; 14; 15; 17

	органів психологічних операцій 4. Основні форми і методи діяльності органів психологічних операцій 5. Організація протидії інформаційно-психологічному впливу противника на особовий склад.													
	Заняття 6. (семінар) Організація морально-психологічного забезпечення діяльності формувань Національної гвардії України у операції об'єднаних сил. 1. Морально-психологічне забезпечення діяльності формувань Національної гвардії України при підготовці до операції. 2. Морально-психологічне забезпечення діяльності формувань Національної гвардії України при проведенні операції. 3. Модульний контроль.	3				2	1			4			4	
	Разом за змістовим модулем 4	18	10			2	6		20	4			16	
	Підсумковий контроль (Залік з оцінкою)	5				2	3		8			2	6	
	Усього за навчальну дисципліну	90	26	2	14	12	36		90	16		2	72	

5. Самостійна робота.

1. Сутність, зміст і завдання морально-психологічного забезпечення.
2. Вимоги керівних документів щодо організації та здійснення морально-психологічного забезпечення та його складові.
3. Бойові документи морально-психологічного забезпечення та їх зміст
4. Сутність та зміст оцінювання морально-психологічного стану.
5. Оцінювання і прогнозування морально-психологічного стану своїх сил і противника.
6. Сутність поняття душпастирська робота.
7. Складові душпастирської роботи.
8. Мета душпастирської роботи у частині НГУ.
9. Вимоги командувача Національної гвардії України щодо організації взаємодії з релігійними організаціями.
10. Сутність поняття цивільно-військове співробітництво.
11. Складові цивільно-військового співробітництва.
12. Мета цивільно-військового співробітництва.
13. Керівні документи з цивільно-військового співробітництва.
14. Сутність поняття цивільно-військове співробітництво.
15. Типова структура секції цивільно-військового співробітництва
16. Обов'язки посадових осіб підрозділу цивільно-військового співробітництва.
17. Система підготовки у Збройних силах країн НАТО.
18. Цивільно-військове співробітництво під час проведення миротворчих операцій.
19. Сутність завдання психологічного забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України.
20. Характеристика складових психологічного забезпечення.
21. Мета психологічної підготовки особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ.
22. Завдання психологічної підготовки особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ
23. Види психологічної підготовки особового складу військових частин НГУ до виконання СБЗ.
24. Система психологічної підготовки особового складу у військових частинах НГУ та її ефективність.
25. Види психологічної допомоги особовому складу підрозділів та частин гвардії.
26. Завдання психологічної допомоги особовому складу підрозділів та частин гвардії.
27. Зміст психологічної допомоги особовому складу підрозділів та частин гвардії
28. Сутність бойових документів морально-психологічного забезпечення.

29. Бойові документи морально-психологічного забезпечення які розробляються при виконанні службово-бойових завдань. .
30. Структура плану морально-психологічного забезпечення участі у територіальній обороні в зоні відповідальності оперативно-територіальних об'єднаннях НГУ.
31. Морально-психологічне забезпечення дій НГУ в ході ведення територіальної оборони
32. Сутність поняття суспільно-політичної обстановки у районі виконання службово-бойових завдань формуваннями Національної гвардії.
33. Потреби та існуючі підходи до оцінювання та прогнозування суспільно-політичної обстановки під час службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку України
34. Сутність зміст і завдання оцінювання та прогнозування суспільно-політичної обстановки для прийняття рішення на силові дії з припинення заворушень.
35. Сутність поняття морально-психологічного стану особового складу підрозділів і військових частин Національної гвардії.
36. Оцінювання та прогнозування морально-психологічного стану підрозділів і військових частин.
37. Виявлення психічних станів військовослужбовців в умовах військової діяльності та управління ними.
38. Сутність поняття «Протидія негативному інформаційно-психологічному впливу».
39. Класифікація діяльності органів психологічних операцій
40. Загальна структура діяльності органів психологічних операцій
41. Основні форми і методи діяльності органів психологічних операцій
42. Організація протидії інформаційно-психологічному впливу противника на особовий склад.

6. Політика курсу та оцінювання.

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо слухач відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється на практичних заняттях та семінарах шляхом оцінювання усних виступів слухачів або їх письмового опитування. На практичних заняттях оцінюються якість та повнота відпрацювання навчально-наукових завдань, графічних і текстових документів, а також усні та комп'ютерні презентації за кожним завданням в межах змістових модулів. На

семінарських заняттях оцінюється ступінь засвоєння теоретичного матеріалу шляхом заслуховування підготовленої доповіді та/або розгорнутої відповіді на питання, що заздалегідь запропоновані викладачем для обговорення.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ (ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ)

Знання слухачів оцінюються за національною (чотирибальною - "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") шкалою, шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) і за 100 бальною шкалою академії.

На заліку оцінка виводиться за окремими оцінками за відповіді на запитання білета.

При двох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (A), якщо обидві оцінки «відмінно» (A).

«Добре» (B), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (A), а друга «добре» (B);
- обидві оцінки «добре» (B).

«Добре» (C), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (A), а друга «добре» (C) або «задовільно» (D або E);
- обидві оцінки «добре» (B або C).

«Задовільно» (D), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (D);
- одна оцінка «добре» (B або C), а друга - «задовільно» (D або E).

«Задовільно» (E), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (E).

«Незадовільно» (F або FX), якщо одна з окремих оцінок «незадовільно» (F або FX).

При трьох і чотирьох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (A), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «добре» (B або C), а решта — «відмінно» (A);

«Добре» (B), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «задовільно» (D);

«Добре» (C), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «задовільно» (E);

«Задовільно» (D), якщо в окремих оцінках не більш двох оцінок «задовільно» (E);

«Задовільно» (C), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «незадовільно» (F або FX);

«Незадовільно» (F або FX), якщо в окремих оцінках більше однієї оцінки «незадовільно» (F або FX).

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Загальні критерії оцінювання знань та їх відповідність шкалам оцінювання наведені у таблиці 2:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

оцінки			Критерії
за шкалою ECTS	за національною шкалою	за шкалою Академії	
A "Відмінно"	Відмінно	90 – 100	Слухач виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B "Дуже добре"	Добре	82 – 89	Слухач виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
C "Добре"		75 – 81	Слухач виявив у цілому добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку незначних помилок; опрацював основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичні знання з дисципліни; здатний самостійно використовувати та поповнювати знання у процесі подальшого навчання та професійної діяльності.
D "Задовільно"	Задовільно	66 – 74	Слухач виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.
E "Достатньо"		60 – 65	Слухач виявив мінімальні знання основного навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значні помилки у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Незадовільно"	Незадовільно	35 – 59	Слухач має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; припускає принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F "Незадовільно"		1 – 34	Слухач не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

6. Рекомендована література

Базова

1. Морально-психологічне забезпечення дій формувань НГУ: навч. посіб. / Ліпатов І.І., Пасічник В.І., Товма М.І., Ліпатова С.Л. –Х., НАНГУ, 2017. – 173с.
2. Ліпатов І.І., Товма М.І., Ліпатова С.Л. Протидія інформаційно-психологічному впливу на особовий склад під час виконання службово-бойових завдань. – Х.: НАНГУ, 2016. -108 с.
3. Бойові документи морально-психологічного забезпечення виконання службово-бойових завдань силами Національної гвардії України: навч. посіб. / [І.І. Ліпатов, В.І. Пасічник, М.І. Товма, І.І. Приходько, А.В. Чухлатий] – Х.: НАНГУ, 2019. – 184 с.
4. Організація морально-психологічного забезпечення приведення з'єднань і частин Національної гвардії України у готовність до дій за надзвичайних ситуацій, бойову готовність та здійснення відмобілізування: навч. посіб./[І.І. Ліпатов, В.І. Пасічник, М.І. Товма, С.С. Басараб] – Х.: НА НГУ, 2015. – 76с.
5. Основи морально-психологічне забезпечення дій формувань Національної гвардії України: навч. посіб. / І.І. Ліпатов, В.І. Пасічник, М.І. Товма – Х.: НА НГУ, 2019. – 136 с.
6. Альбом схем: Основи морально-психологічне забезпечення дій формувань Національної гвардії України: навч. посіб. / І.І. Ліпатов, В.І. Пасічник, М.І. Товма, О.М. Керницький – Х.: НА НГУ, 2019. – 25 с.
7. Теорія і практика психологічної допомоги: навч. посіб./ Пасічник В.І., Ліпатов І.І., Шестопалова Л.Ф. та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 250 с.
8. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку: підручник / І.І. Приходько, І.І. Ліпатов, Л.Ф. Шестопалова та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 336 с.
9. Про вдосконалення організації роботи з особовим складом у Національній гвардії України: директива командувача НГУ від 26.06.2017 р. № 15.
10. Закон України "Про Національну гвардію України", 2014р.
11. Протидія негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад Національної гвардії України в умовах масових заворушень: монографія / І.І. Ліпатов, Г.А. Дробаха, К.Ю. Гунбін, та ін.. – Х.: Національна акад. НГ України, 2015.-165 с.
12. Наказ командувача Національної гвардії України № 196 від 31.03.2017 «Про затвердження інструкції з професійно-психологічного відбору та вивчення соціально-психологічного клімату у військових колективах, психологічних аспектів надзвичайних подій».
13. Наказ командувача Національної гвардії України № 555 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції з організації психологічного супроводу виконання службово-бойових завдань о/с НГУ».

14. Наказ командувача Національної гвардії України № 210-дск від 23.04.2018 «Про організацію морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії України в ООС».
15. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 08 грудня 2016 року № 1285 "Про затвердження Положення про психологічне забезпечення в Національній гвардії України".
16. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 13 березня 2018 року № 188 "Про затвердження Порядку проведення службових розслідувань в Національній гвардії України".
17. Наказ командувача Національної гвардії України від 30 травня 2017 року № 333 "Про вдосконалення організаційної роботи із забезпечення належного рівня військової дисципліни та профілактики правопорушень у Національній гвардії України".
18. Методичний посібник для військ (сил) з питань цивільно-військового співробітництва: метод. пос. / під заг. керівн. п-ка О.Ноздрачова – К.: Управління цивільно-військового співробітництва Збройних сил України, 2019. – 167 с.
19. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 24 березня 2016 № 205 «Про затвердження Положення про службу військового духовенства (капеланську службу) у Національній гвардії України».

Допоміжна

1. Блінов О.А. Методика прогнозування психогенних втрат: Методичний посібник. –К.: ВГІ НАОУ, 2003. -36 с.
2. Наказ МВС України № 749 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення опитування о/с НГУ з використанням поліграфа».
3. Розпорядження заступника командувача НГУ по роботі з особовим складом № 27/22/1-8083 від 28 листопада 2016 року “Про затвердження методичних рекомендації з професійно-психологічної підготовки та програма тренінгу створення команди”.
4. Наказ командувача Національної гвардії України № 101 від 17.02.2017 «Про затвердження Тимчасової програми психологічної реабілітації військовослужбовців НГУ в системі медичної реабілітації на базі медичного центру «Нові Санжари» НГУ».

9. Питання до підсумкового контролю.

1. Сутність та завдання морально-психологічного забезпечення виконання службово-бойових завдань.

2. Організаційні форми морально-психологічного забезпечення та їх зміст.
3. Сутність та завдання інформаційно-пропагандистського забезпечення.
4. Зміст та завдання психологічного забезпечення.
5. Зміст військово-соціальної роботи.
6. Зміст та завдання культурно-просвітницької роботи.
7. Зміст та завдання інформаційно-психологічної протидії.
8. Управління морально-психологічним забезпеченням виконання службово-бойових завдань.
9. Бойові документи морально-психологічного забезпечення приведення військової частини у бойову готовність.
10. Бойові документи морально-психологічного забезпечення приведення військової частини у готовність за надзвичайних ситуацій.
11. Сутність та зміст оцінки морально-психологічного стану особового складу підрозділів і частин Національної гвардії України.
12. Методика вивчення, аналізу та оцінки морально-психологічного стану особового складу підрозділу, частини.
13. Методика вивчення, аналізу оцінювання та прогнозування суспільно-політичної обстановки у регіоні та районі виконання службово-бойових завдань.
14. Особливості морально-психологічного забезпечення дій особового складу військових частин Національної гвардії при проведенні операції об'єднаних сил.
15. Завдання інформаційно-пропагандистського забезпечення виконання службово-бойових завдань та вимоги керівних документів щодо його організації і здійснення.
16. Характеристика елементів системи інформаційно-пропагандистського забезпечення виконання СБЗ формуваннями Національної гвардії України та умови забезпечення її ефективності.
17. Завдання військово-соціальної роботи та вимоги керівних документів щодо її організації і здійснення у військових частинах Національної гвардії України.
18. Основні методи, форми та заходи військово-соціальної роботи щодо формування та підтримання високого рівня морально-психологічного стану особового складу військових частин НГУ.
19. Завдання культурно-просвітницької роботи та вимоги керівних документів щодо її організації і здійснення у військових частинах Національної гвардії України.
20. Основні методи та форми культурно-просвітницької роботи при здійсненні морально-психологічного забезпечення виконання СБЗ військовими частинами НГУ.
21. Сутність і зміст душпастирської роботи у частині (міжнародний досвід).
22. Вимоги командувача Національної гвардії України щодо організації взаємодії з релігійними організаціями.
23. Діяльність посадових осіб з питань СВД(К) та органів військового управління щодо задоволення релігійних потреб.
24. Основні завдання та напрямки діяльності посадових осіб з питань СВД(К).
25. Структура та функції служби військового духовенства (капеланської

служби).

26. Цивільно-військове співробітництво як вид оперативного забезпечення військ (сил)
27. Цивільно-військове співробітництво та управління кризами
28. Керівні документи з цивільно-військового співробітництва.
29. Обов'язки посадових осіб з питань цивільно-військового співробітництва.
30. Планування роботи підрозділів цивільно-військового співробітництва на різних етапах проведення операції.
31. Взаємодія з міжнародними, державними та недержавними структурами
32. Типова структура секції цивільно-військового співробітництва.
33. Обов'язки посадових осіб підрозділу цивільно-військового співробітництва.
34. Цивільно-військове співробітництво у процесі планування
35. Концепція системи доповідей та моніторингу.
36. Оцінка цивільного сектору.
37. Брифінг командування.
38. Взаємодія з міжнародними, урядовими та неурядовими організаціями.
39. Система підготовки з цивільно-військового співробітництва у Збройних силах України та Національній гвардії України.
40. Цивільно-військове співробітництво під час проведення миротворчих операцій.
41. Організація взаємодії з міжнародними, урядовими та неурядовими організаціями.
42. Визначення напрямів цивільно-військового співробітництва при виконанні службово-бойових завдань НГУ.